

PENYEDIAAN CREATIVITY INDEX

Kementerian
Hal Ehwal
Ekonomi

“PERTUMBUHAN BERPAKSIKAN RAKYAT”

1

KRITERIA UTAMA PENGAGIHAN BAJET

Creativity Index

Projek yang berkualiti akan menghasilkan impak tinggi kepada rakyat dengan kos yang rendah kepada kerajaan

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi

2

TUJUAN MENYEDIAKAN CREATIVITY INDEX PROJEK

- 1 Mengukur projek kerajaan yang akan dilaksanakan mempunyai **impak yang tinggi kepada rakyat** dengan **kos yang rendah kepada kerajaan**
- 2 Nilai CI memudahkan EPU untuk kenalpasti projek **high-impact** dan kenalpasti **kelemahan permohonan**
- 3 Penerangan impak (**justifikasi**) dengan bukti kukuh untuk sokong nilai CI dan manfaat yang dinyatakan mudah dianalisa walaupun oleh bukan pakar
- 4 Input/ justifikasi pelaksanaan projek untuk **makluman rakyat**. Meningkatkan **imej kerajaan** kerana menekankan kepentingan rakyat
- 5 Perancangan projek akan dipandu oleh idea kreatif dan meningkatkan jaringan kerjasama antara kementerian/agensi.

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi

3

KONSEP CREATIVITY INDEX

CI ditakrifkan sebagai nilai impak atau faedah diterima oleh rakyat berbanding kos projek (pembangunan dan operasi) bagi satu tempoh yang ditetapkan;

Tempoh impak merujuk kepada jangka hayat projek selepas projek siap sehingga dilaksanakan semula pada masa hadapan atau berapa kali impak diwujudkan oleh projek/ output projek

CI digunakan sebagai alat untuk mengukur kemampuan projek memberi nilai impak tinggi kepada rakyat dengan kos rendah kepada kerajaan

Nilai CI akan menentukan keutamaan projek

Prinsip "**best value for money**" - optimum penggunaan sumber kerajaan

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi

4

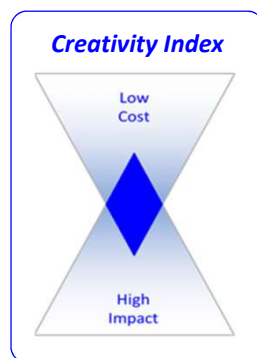
PRINSIP UTAMA CREATIVITY INDEX

- Projek mempunyai **output projek**
- **Output projek** akan menghasilkan **impak kepada rakyat**;
- **Impak kepada rakyat (impak ekonomi dan impak sosial)** diklasifikasikan menerusi **6 parameter**;
- **Setiap 6 parameter impak** mesti boleh **diukur, dicapai dan dibuktikan** menerusi proksi;
- **Proksi** akan memberikan impak dalam nilai kewangan dan didarab dengan **kuantiti penerima impak**;
- **Kuantiti penerima impak** dapat **dijustifikasikan**; dan
- **Nilai impak** akan dibandingkan dengan **nilai kos projek** (DE & OE)

6 PARAMETER IMPAK

Impak Ekonomi

- ✓ Pendapatan
- ✓ Kos Hidup
- ✓ Mudah & Selesa

Impak Sosial

- ✓ Kesihatan, Ketenteraman & Keselamatan
- ✓ Harmoni, Rekreasi & Kebanggaan Negara
- ✓ Kemampanan Persekitaran

Creativity Index (CI) ukur impak daripada **perspektif rakyat** merangkumi 6 parameter impak

PARAMETER IMPAK EKONOMI

Pendapatan	Adakah projek akan meningkatkan pendapatan penerima manfaat? Contoh: program latihan, khidmat sokongan keusahawanan
Kos Hidup	Adakah projek mengurangkan kos hidup rakyat? Contoh: KR1M, Klinik 1Malaysia, meningkatkan rangkaian bandar-luar bandar untuk mengurangkan kos produk pertanian.
Mudah & Keselesaan	Adakah projek mengurangkan usaha, masa dan tenaga rakyat untuk memperolehi perkhidmatan kerajaan? Contoh: UTC menempatkan pelbagai perkhidmatan kerajaan di bawah 1 bumbung dengan masa operasi dilanjutkan

PARAMETER IMPAK SOSIAL

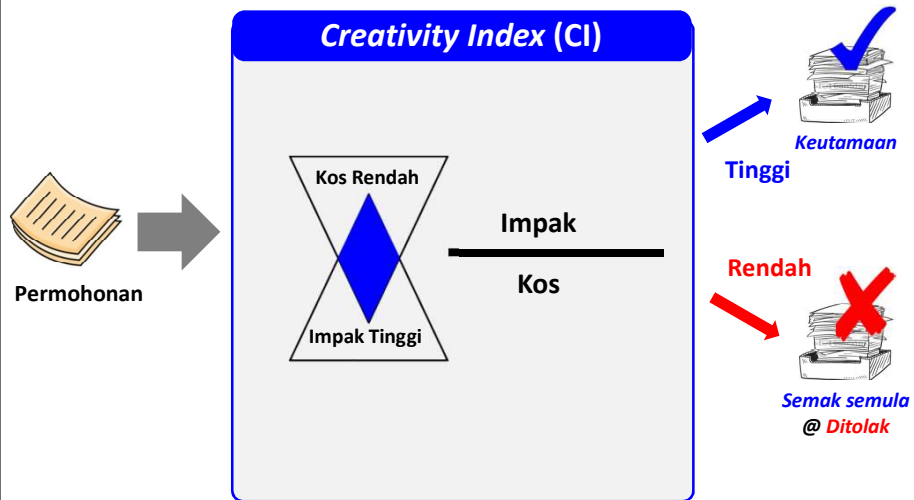
Kesihatan, Keamanan & Keselamatan	Adakah projek meningkatkan tahap kesihatan, keamanan & keselamatan rakyat? Contoh : Tingkatkan rondaan polis akan meningkatkan keselamatan awam
Harmoni, Rekreasi & Kebanggaan Negara	Adakah projek menggalakkan tingkat kebanggaan negara, keharmonian masyarakat atau menyediakan " <i>public happiness</i> "? Contoh : Peningkatan amalan gaya hidup sihat, perpaduan dan imej negara melalui pembinaan fasiliti sukan dan rekreasi.
Persekitaran Mampan	Adakah projek mengurangkan pencemaran, pembaziran tenaga dan bahan buangan? Contoh : Inisiatif mengurangkan pencemaran, bahan buangan dan penggunaan tenaga

PARAMETER IMPAK DAN KOS

9

STRATEGI KREATIF

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi

10

APA YANG DINILAI OLEH CREATIVITY INDEX?

Impak kepada kumpulan sasaran

- Apakah impak kepada kumpulan sasaran? Kesan langsung positif dan negatif.
- Cth: Menjimatkan masa, mengurangkan kos, meningkatkan kualiti hidup
- CI perlu mengukur jangkaan impak yang perolehi oleh rakyat apabila projek dilaksanakan

Impak & kos diukur mengikut tempoh yang sesuai pada harga semasa

- Berapa lama tempoh impak projek? Apakah kos yang terlibat dalam tempoh tersebut?
- Cth: jangka hayat bot peronda adalah 10 tahun, maka jangka masa nilai impak & kos berkaitan adalah 10 tahun
- Kos OE & DE tanpa nilai diskaun
- Kos operasi supaya projek berfungsi dengan sempurna

APA YANG DINILAI OLEH CREATIVITY INDEX?

Hanya impak tambahan dari projek diukur

- Apakah nilai tambahan baharu?
- Cth: dengan tambahan 10 bot peronda, keselamatan perairan akan bertambah. Berapakah pertambahan ini?
- CI hanya perlu mengukur impak yang meningkat bukan impak keseluruhan yang dihasilkan dengan tambahan aset (keseluruhan jumlah bot rondaan).

Impak kepada rakyat & masyarakat bagi projek berbentuk kajian

- Apakah tujuan projek? Boleh kenalpasti impak kepada rakyat/ negara?
- Cipta impak berdasarkan objektif
- Perlu teruskan kajian jika tiada impak?
- Cth: projek kajian flora/ fauna & tanda sempadan negara akan memberi faedah kepada rakyat seperti elak pupus flora/ fauna, alam sekitar, PATI, kebanggaan & kedaulatan negara.

APA YANG **TIDAK** DINILAI OLEH *CREATIVITY INDEX*?

Impak kepada kontraktor/ pembekal projek

- Apakah impak kepada kontraktor?
- Cth: kontraktor mempunyai pendapatan, mengaji pekerja & bayar zakat/ cukai.
- Akan berlaku pengiraan dua kali kerana telah dinyatakan dalam kos projek.

Impak GDP

- Impak menjana GDP setempat kerana sukar diukur

Impak menyalahi undang-undang/ hukum agama

- Impak menyediakan punca pendapatan menerusi aktiviti seperti dadah, judi, pelacuran & pengemis.
- Cth: bina hotel akan mewujudkan perniagaan arak, dadah dan pelacuran.

Impak ROI

- Impak jana pendapatan kepada agensi seperti kutipan tiket berbayar.

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi

13

PROSIDUR PENULISAN KOLUM TEMPLAT CI

NAMA PROJEK: KEMENTERIAN:						
Output Projek	Impak	Kuantiti	Nilai (RM)	Penerangan Nilai/ Sumber	Jangka masa Impak (tahun)	Jumlah Anggaran Impak Keseluruhan (RM) (7) = (3*4*6)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Klinik Kesihatan Awam Pekan Bukit Bantal	Kos Hidup: Mengurangkan kos pengangkutan ...	4	5	Menjimatkan kos pengangkutan 500 orang pesakit/ keluarga kerana lebih dekat 10km berdasarkan proksi tuntutan perbatuan Kelas C kerajaan iaitu RM0.50/ km X 20km = RM10/ trip. (Sumber : GP MOF)		
Nyatakan output projek	1 Parameter Daripada 6 Parameter CI			Kenyataan proksi dengan sumber		
1	2					3

- Kementerian/ agensi digalakkan untuk menyediakan templat seragam untuk projek yang dimohon di pelbagai lokasi:
- Jimat masa
- Impak tambahan dibenarkan ikut lokasi/ kreativiti agensi

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi

14

CONTOH IMPAK NEGATIF

PROJEK : TAMAN PERINDUSTRIAN BERSEPADU

Output Projek	Impak	Kuantiti	Nilai (RM)	Penerangan Nilai/ Sumber	Jangka masa Impak (tahun)	Jumlah Anggaran Impak Keseluruhan (RM) (7) = (3*4*6)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Bangunan komersial (100 unit rumah kedai & 100 unit kilang PKS)	Kemampanan Alam Sekitar: Pengambilan balik tanah sawah menjejaskan tanaman padi	100	(10,000)	100 hektar sawah padi terlibat dengan kehilangan/ pengurangan produktiviti padi negara sebanyak RM10,000/ hektar (Sumber: Laporan MOA Tahun X)	30	-30,000,000
	Menjimatkan Kos: Pengusaha kilang jimat kos milikan kilang	100	200,000	Sebanyak 100 unit kilang PKS dibina dengan harga jualan RM700 ribu/ unit berbanding harga semasa dengan jenis yang sama RM900 ribu/ unit @ jimat RM200 ribu/ unit (Sumber: Laporan SEDC X)	-	20,000,000
	Pendapatan: Menyediakan pekerjaan dengan gaji bulanan	1,000	2,000	Taman ini akan mewujudkan 1,000 pekerjaan pelbagai jawatan iaitu pengurusan atasan RM10 ribu/ bulan, XXX @ purata RM2 ribu/ seorang	30	60,000,000

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi

15

Total: 50,000,000

PROKSI CREATIVITY INDEX

Contoh Projek Membina Bangunan PKS

- Tentukan **lokasi projek** kerana kadar nilai proksi berbeza antara Sem. Malaysia dan Sabah/ Sarawak;
- Gunakan **kadar gaji minimum** yang ditetapkan oleh Kementerian Sumber Manusia (RM1,000/ bulan di Sem. Malaysia dan RM920/ bulan di Sabah dan Sarawak);
- Bilangan penerima manfaat (**kuantiti**) ditetapkan sama ada mengikut purata pekerja bagi 1 kilang PKS (didarabkan dengan jumlah kilang yang akan dibangunkan) atau jumlah pekerja di kawasan perindustrian yang paling hampir (perbandingan setara);
- **Bandingkan** dengan jumlah populasi setempat supaya munasabah; dan
- Jika kumpulan sasar dapat ditentukan dengan tepat, nilai proksi gaji hendaklah menggunakan **nilai purata gaji semasa** (seperti gaji pekerja separa mahir/ kemahiran teknikal).

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi

16

TIPS MENGESAN IMPAK PROJEK

Output Projek : Jalan raya sejauh 5 km & sebuah jambatan

Tajuk Projek : Projek Membina Jalan Pintas Kg. Air ke Kg. Batu

Objektif Projek : Menyediakan jalan alternatif untuk memendekkan jarak perjalanan dan mengurangkan kesesakan trafik

Objektif Projek : Meningkatkan produk pelancongan akan (i) meningkatkan bilangan pelancong dan (ii) meningkatkan jualan/ pendapatan peniaga

Misi Agensi : Menggerakkan sektor domestik utama yang berdaya saing, progresif dan mampan; Ekonomi domestik berasaskan persaingan adil dan inovatif; dan membangunkan ekosistem perdagangan berasaskan etika dan kepentingan pengguna

Contoh : Program Bekalan Air Luar Bandar di Sabah

1

Menyenarai output projek

Output projek
34,485
mendapat
bekalan air
bersih

* Data KKM

2

**Mengenalpasti
impak yang
dihasilkan oleh
output projek**

Kesihatan
meningkat dan
bilangan hari sakit
berkurangan

Kos Hidup
dikurangkan kerana
wang dapat disimpan
daripada membeli ubat
antibiotik penyakit

**Simplicity &
Convenience**
meningkat kerana
bekalan air bersih
disediakan di rumah

3

**Memberi
impak dalam
bentuk
kuantiti**

Pekerja dan murid
kurang 1 hari MC ke
tempat kerja/ ke
sekolah

Kos antibiotik
dijimatkan **(0.5%
jumlah penduduk)**

Setiap orang
dijangka
menjimatkan masa
15 minit sehari

4

**Mengubah
impak
kepada nilai
kewangan**

**Nilai 1 hari kurang
bekerja RM30.77
sehari;
Nilai 1 hari MC dari
sekolah RM7 sehari**

**Perbelanjaan
membeli antibiotik
dijimatkan
*RM8.62**

**Nilai jimat masa 15
minit sehari
RM351 setahun**

Contoh : Menaiktaraf Terowong Sedia ada Jalan D ke Lebuhraya M, Kuala Lumpur

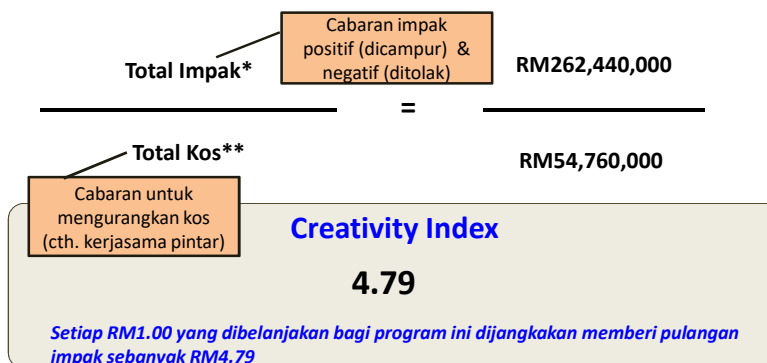
Impak Projek	Kuantiti	Nilai Tahunan (RM)	Penerangan Nilai/ Sumber	Jangka Masa Impak (Tahun)	Anggaran Impak (RM)
Keselesaan: Penjimatan masa perjalanan 30 minit sehari	10,000	1,128.40	<ul style="list-style-type: none"> Bilangan kenderaan 10,000 di waktu puncak Penjimatan masa dinilai setara dengan nilai gaji bekerja minimum (RM4.34/sejam) Nilai 30 minit = RM2.17 Penjimatan dalam tempoh 1 tahun adalah $RM2.17 \times 260 \text{ hari bekerja} = RM564.20 \times 2 \text{ hala} = RM1,128.40$ Sumber: www.mohr.gov.my 	10	112,840,000
Kos Hidup: Penjimatan 1 liter petrol sehari	10,000	1,196	<ul style="list-style-type: none"> Penjimatan 1 liter petrol sehari (RM2.30/liter X 260 hari bekerja x 2hala) 1 liter = 16km @ 30 minit perjalanan kereta 1.6cc Sumber: www.toyota.com.my 	10	119,600,000
Kos Hidup: Penjimatan kos selenggara kenderaan	10,000	300	<ul style="list-style-type: none"> Penjimatan kos selenggara kenderaan sebanyak RM300 (penyelenggaraan kenderaan kurang 1 kali dalam setahun) Brake pad genuine Toyota Vios Sumber: www.toyota.com.my 	10	30,000,000
JUMLAH					262,440,000

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi

19

PROSES PENGIRAAN CREATIVITY INDEX

Contoh : Menaiktaraf Terowong Sedia ada Jalan D ke Lebuhraya M, Kuala Lumpur

Nota:

* Nilai impak untuk 10 tahun

** Kos DE: RM50,000,000

** Kos OE: RM4,760,000 (kos penyelenggaraan jalan = RM476,000 setahun X 10 tahun)

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi

20

KESILAPAN UMUM SEMASA MENYEDIAKAN CI

PERKARA	PENJELASAN
Jenis Impak	<ul style="list-style-type: none"> Jimatkan wang kerajaan kerana perolehan peralatan (laksana sendiri) bagi gantikan perolehan secara outsource atau bina bangunan sendiri berbanding disewa Impak tiada kaitan dengan output projek Impak tidak dapat diukur/ dibuktikan kerana faktor yang dominan tidak jelas eg. didikan guru agama dapat mengurangkan jumlah kemalangan jalan raya
Kuantiti Penerima Impak	<ul style="list-style-type: none"> Jumlah tidak tepat (berlebihan) – jumlah hadir ke surau dengan menggunakan 100% bilangan penduduk (ikut kapasiti surau atau <5% populasi) Projek naik taraf tapi kuantiti penerima impak dikira penuh (sepatutnya kuantiti tambahan sahaja) Nilai kuantiti tidak sama dengan penerangan/ perkiraan - <u>1,800 orang tapi ditaip 18,000 orang</u>
Nilai Setahun RM	<ul style="list-style-type: none"> Telah dikira nilai setahun dengan kuantiti penerima impak: 10 murid X RM3 (makanan percuma) X 260 hari = RM7,800 (akan berlaku pengiraan dua kali kerana sepatutnya RM780 @ 10 murid dinyatakan dalam kolom Kuantiti) Terlebih nilai kerana menggunakan jumlah penjimatan dan bukan nilai penjimatan bersih. Projek Kedai RM200 ribu/ unit tapi \$ pasaran RM250 ribu/ unit @ jimat bersih RM50 ribu dan bukan RM200 ribu.
Penerangan	<ul style="list-style-type: none"> Tiada sumber, tidak jelas dan data tidak betul
Jangka Masa Impak	<ul style="list-style-type: none"> Terlebih nilai dalam menilai jangka masa impak – (Contoh: Menyediakan peluang pekerjaan/pendapatan selama 30 tahun) - tiada asas; benarkah projek yang akan dibangunkan akan memberi peluang pekerjaan selama 30 thn?

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi

21

Contoh Kesilapan 1: Projek: Merangka, Membangun, Membekal, Memasang, Menguji, Memperluas, Mentauliah & Mengintegrasikan Sistem Aplikasi & Pengkomputeran Jab. XYZ

Output Projek	Impak	Qty	Nilai (RM)	Penerangan Nilai (Sumber)	Jangka Masa Impak (Tahun)	Total Impak
MMDIS	Penjimatan kpd rakyat. Masa perjalanan & kos pelanggan (agen/ pelaut/ pemilik kapal & lain-lain) dari pejabat ke pelabuhan terdekat untuk urusan dgn jab dapat dikurangkan krn banyak perkhidmatan spt permohonan & bayaran dapat dibuat atas talian.	1,750	491,400	Purata masa minimum perjalanan adalah 10 minit (returns) dapat diijamatkan. Jarak purata minimum perjalanan adalah 10km (returns) dapat diijamatkan. Eg. Seorang agen akan ke pejabat pelabuhan setiap hari selama 240 hari bekerja. Kos petrol bagi 10km = RM1.17. Jumlah kos dapat diijamatkan setahun oleh seorang agen ialah RM1.17 x 240 hari = RM280.20 setahun. Jumlah agen berdaftar seluruh negara adalah 1,750. Penjimatan kos keseluruhan = RM280.20 x 1,750 agen = RM491,400.	10	8,599,500,000

Naik taraf atau baharu?

Nilai kewangan bagi setahun

Ada rekod bilangan transaksi sebelum guna sistem?

Nilai setahun telah didarab dengan bilangan kuantiti

Nilai CI = 539

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi

22

Contoh Kesilapan 1 (sambungan): Projek: Merangka, Membangun, Membekal, Memasang, Menguji, Memperluas, Mentauliah & Mengintegrasikan Sistem Aplikasi & Pengkomputeran Jab. XYZ

Output Projek	Impak	Qty	Nilai (RM)	Penerangan Nilai (Sumber)	Jangka Masa Impak (Tahun)	Total Impak
MMDIS	<u>Mengurangkan kos</u> Jimat masa perjalanan (agen/ pelaut/ pemilik kapal & lain-lain) dari pejabat ke pelabuhan terdekat krn banyak perkhidmatan spt permohonan & bayaran dapat dibuat atas talian.	1,750	206.40	Jarak purata minimum perjalanan dari pejabat ke pelabuhan = 10km (<i>returns</i>). Purata masa minimum perjalanan adalah 10 minit (<i>returns</i>). Gaji minimum sejam di Sem. Msia = RM5.19 @ RM0.86 bagi 10 minit (Sumber: The Star 25, Oct. 2013 data "Budget 2014")/ www.calculatorpro.com). Bilangan berurusan setahun = 240 hari bekerja. Jumlah agen berdaftar seluruh negara = 1,750 syarikat. Jumlah masa dapat diijamatkan setahun = $RM0.86 \times 240 \text{ hari} = RM206.40/ \text{ per agen setahun.}$	10	3,612,000

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi

23

Contoh Kesilapan 1 (Sambungan): Projek: Merangka, Membangun, Membekal, Memasang, Menguji, Memperluas, Mentauliah & Mengintegrasikan Sistem Aplikasi & Pengkomputeran Jab. XYZ

Output Projek	Impak	Qty	Nilai (RM)	Penerangan Nilai (Sumber)	Jangka Masa Impak (Tahun)	Total Impak
MMDIS	<u>Mengurangkan kos</u> Jimat kos berurusan pelanggan (agen/ pelaut/ pemilik kapal & lain-lain) dengan Jab. Laut (pelabuhan terdekat) krn banyak perkhidmatan spt permohonan & bayaran dapat dibuat atas talian.	1,750	1,200	Jarak purata minimum perjalanan dari pejabat ke pelabuhan = 10km (<i>returns</i>). TNT kelas C ialah $RM0.50/ \text{ km} \times 10 \text{ km} = RM5.00$ (Sumber: Pekelilig TNT MOF). Bilangan berurusan setahun = 240 hari bekerja (ada rekod?) . Jumlah agen berdaftar seluruh negara = 1,750 syarikat. Jumlah kos dapat diijamatkan setahun = $RM5.00 \times 240 \text{ hari} = RM1,200/ \text{ per agen setahun.}$	10	21,000,000
Jumlah						8,624,112,000

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi

24

Total Impak = **RM8,624,112,000**

Total Kos = **RM16,000,000**

Creativity Index

539

Setiap RM1.00 yang dibelanjakan bagi projek ini dijangkakan memberi pulangan impak sebanyak RM1.53

Nota:

- * Jangka masa 10 tahun
- ** DF : RM16,000,000
- ** OE : 0

Kos senggaraan?
Kos operasi?

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi
25

Contoh Kesilapan 2: Peruntukan Khusus Bagi Kawasan XYZ

Output Projek	Impak	Qty	Nilai (RM)	Penerangan (Nilai/Sumber)	Jangka Masa Impak (tahun)	Jumlah Impak (RM)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(3*4*6)
1.1 Pertambahan pendapatan penduduk (Category Income)	Pendapatan tambahan penduduk setempat melalui peluang perniagaan baru	5,000	6,000	Purata pendapatan bersih dari perniagaan RM500 sebulan.	20	600,000,000
1.2 Kesihatan penduduk meningkat (Category Cost of Living)	Meningkatkan kesihatan ahli keluarga dengan pembinaan gelanggang sukan dan tempat riadah.	530,000	120	Penjimatan kos perubatan dapat mengurangkan lawatan ke klinik. daripada 10 kali lawatan boleh dikurangkan kepada 6 lawatan setahun. Satu lawatan dianggarkan RM30.00. Kos lawatan dapat dikurangkan daripada RM300.00 setahun kepada RM180.00.	20	1,272,000,000

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi
26

Contoh Kesilapan 3: Pembinaan Surau Di Kawasan ABC

Output Projek	Impak	Kuantiti	Nilai (RM)	Penerangan (Nilai/Sumber)	Jangka Masa Impak (tahun)	Jumlah Impak (RM)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(3*4*6)
1.2 Kesselesaian penduduk meningkat (Category Cost of Living)	Kemudahan sosial seperti <u>surau</u> dan kelas agama	530,000	3,750	1. Jumlah penduduk 530,000 2. Surau dan kelas agama - kos kelas agama RM300 x 12 bulan = RM3600. Penjimatan kos perjalanan pergi balik ke kelas agama anggaran 5km x 20sen/km x 3kali seminggu = RM150 setahun	20	39,750,000,000

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi

27

Pembetulan:

Output Projek	Impak	Qty	Nilai (RM)	Penerangan (Nilai/Sumber)	Jangka Masa Impak (tahun)	Jumlah Impak (RM)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(3*4*6)
1.2 Surau eg 10 buah	<u>Meningkatkan kesselesaian/ mengurangkan kos hidup</u> • Jimat masa • Jimat kos Kemudahan sosial seperti surau dan kelas agama	5,300	3,750	1. Jumlah penduduk 530,000. 2. Surau dan kelas agama: Penjimatan kos perjalanan ke kelas agama anggaran 5km x 50sen/km x 3kali seminggu @ RM360 setahun (Sumber: XX & Tuntutan perbatuan kerajaan kelas C)	20	38,160,000
	<u>Menjimatkan masa perjalanan</u>	5,300	249.12	Eg jimat masa perjalanan 20 minit @ gaji minima RM1000 @ RM1.73/ 20 minit = RM249.12 (Sumber: MOHR)	20	26,406,720

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi

28

Contoh Kesilapan 4:

Output Projek	Impak	Qty	Nilai (RM)	Penerangan (Nilai/Sumber)	Jangka Masa Impak (tahun)	Jumlah Impak (RM)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(3*4*6)
1.3 Mutu kehidupan penduduk meningkat (Category Simplicity & Convenience)	Meningkatkan mutu kehidupan penduduk setempat dengan penyediaan infrastruktur awam seperti dewan serbaguna.	105,000	69,000	Penjimatan dari segi kos penyewaan khemah bagi majlis perkahwinan dan keraian lain seperti seminar, kursus motivasi, jamuan hari raya dsb. Adalah dianggarkan seperti berikut: Satu khemah = RM 200/set, Majlis perkahwinan (5 khemah @ 24 majlis dalam setahun = RM24000. Penjimatan = RM 500, Majlis-majlis lain (3 khemah @ 10 kali setahun) = RM15000. Penjimatan sewa dewan badminton = RM100sehari (5jam) x 300hari = RM30000. Manfaat kepada 105,000 household (530,000 dengan andaian 5 ahli keluarga setiap rumah)	20	144,900,000,000

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi

29

Contoh Kesilapan 5:

Butiran	Jumlah (RM)
NILAI IMPAK KESELURUHAN	186,522,000,000
KOS DE KESELURUHAN	250,000,000
KOS OE KESELURUHAN	-
TOTAL KOS	250,000,000
CREATIVITY INDEX	746.08

- Kos RM 1 = Impak RM 746.08
- Setiap RM1 yang dibelanjakan bagi projek ini dijangkakan memberi pulangan impak sebanyak RM746.09

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi

30

Contoh Kesilapan 6: Peruntukan Khusus Bagi Kawasan XYZ

Output Projek	Impak	Qty	Nilai (RM)	Penerangan (Nilai/Sumber)	Jangka Masa Impak (tahun)	Jumlah Impak (RM)
1.1 Pertambahan pendapatan (Category Income) Aktiviti perniagaan baharu	<u>Meningkatkan pendapatan</u> Pendapatan tambahan bulanan penduduk setempat melalui peluang perniagaan baru	5,000	6,000	Purata pendapatan bersih dari perniagaan RM500 sebulan. Data bil. kumpulan sasar yang berniaga vs bilangan gerai/ kedai yang dibina @ program (Sumber: xx)	20	600,000,000
1.2 Kesihatan penduduk meningkat (Category Cost-of Living) Dewan sukan	<u>Meningkatkan kesihatan</u> Meningkatkan kesihatan ahli keluarga dengan pembinaan gelanggang sukan dan tempat riadah.	26,500	40	Penjimatan kos perubatan dapat mengurangkan lawatan ke klinik. daripada 10 kali lawatan boleh dikurangkan kepada 6 lawatan setahun. Satu lawatan dianggarkan RM10.00 (kos klinik awam & pengangkutan). Kos lawatan dikurangkan daripada RM100.00 setahun kepada RM60.	20	21,200,000

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi

31

Pembetulan:

Output Projek	Impak	Kuantiti	Nilai (RM)	Penerangan (Nilai/Sumber)	Jangka Masa Impak (tahun)	Jumlah Impak (RM)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(3*4*6)
1.3 Mutu kehidupan penduduk meningkat (Category Simplicity & Convenience) Dewan Serbaguna dengan 5 buah gelanggang badminton	<u>Mengurangkan kos hidup:</u> Meningkatkan mutu kehidupan penduduk setempat dengan penyediaan infrastruktur awam seperti dewan serbaguna.	48	500	Penjimatan dari segi kos penyewaan khemah bagi majlis perkahwinan dan keraian lain seperti seminar, kursus motivasi, jamuan hari raya dsb. Satu khemah = RM 200/set, Majlis perkahwinan 5 khemah @ RM1,000 X 4 kali X 12 bulan. Kuantiti majlis: 4 kali x 12 bulan = 48 kali Sewa dewan RM500; jimat RM500.	20	480,000
	<u>Mengurangkan kos hidup:</u> Jimat kos sewa gelanggang badminton	5	5,540	Penjimatan sewa dewan badminton = RM20 sehari (5jam) x 5 gelanggang x 277 hari = RM5,540) p/s : adakah RM100 penjimatan?	20	554,000
	<u>Mengurangkan kos hidup:</u> Menjimatkan kos pengangkutan			Penduduk 530 ribu @ 1%. Gelanggang terdekat = 10 km @ 20km (pergi – balik) dengan kos RM10 iaitu RM0.50 X 20km x 277 hari tuntutan perbatuan Kelas C Sumber: Pekeliling MOF		

Ke

Kira impak jimat masa perjalanan 20km @ RM479.21 (20 minit) RM50.796 juta

Dapatkan kuantiti yang lebih tepat

Pembetulan:

Output Projek	Impak	Qty	Nilai (RM)	Penerangan (Nilai/Sumber)	Jangka Masa Impak (tahun)	Jumlah Impak (RM)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(3*4*6)
1.4 Keselamatan pengguna jalan raya meningkat (Category: Health, Safety and Security)	Mengurangkan kos: Mengurangkan kos senggaraan kenderaan kerana permukaan jalan lebih baik	8,913	75	Penjimatan kos selenggara tayar dan kenderaan, <i>tyre balancing and alignment</i> sebanyak RM25 (penyelenggaraan tayar 6 kali dalam setahun, dengan jalan yang baik hanya perlu selenggara 3 kali setahun). Adalah dianggarkan 60% dari jumlah penduduk seramai 14,854 KIR mempunyai kereta. RM25 x 3kali penjimatan X 8,913 kenderaan	20	13,369,500

Output projek = jalan baharu/ naik taraf jalan?

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi

33

Pembetulan: Ambil kira kos OE

Butiran	Jumlah (RM)
NILAI IMPAK KESELURUHAN	1,044,586,480
KOS DE KESELURUHAN	250,000,000
KOS OE KESELURUHAN	25,000,000
TOTAL KOS	275,000,000
CREATIVITY INDEX	3.79

- Kos RM 1 = Impak RM3.79
- Setiap rm1 yang dibelanjakan bagi projek ini dijangkakan memberi pulangan impak sebanyak RM3.79

Butiran	Jumlah (RM)
NILAI IMPAK KESELURUHAN	186,522,079,500
KOS DE KESELURUHAN	250,000,000
KOS OE KESELURUHAN	-
TOTAL KOS	250,000,000
CREATIVITY INDEX	746.08

Kementerian Hal Ehwal Ekonomi

34

Contoh Kesilapan 7: Waterfront Fasa III

Output Projek	Impak	Qty	Nilai (RM)	Penerangan (Nilai/Sumber)	Jangka Masa Impak (tahun)	Jumlah Impak (RM)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(3*4*6)
1.1.1 Kedatangan pelancong meningkat – Operasi Menara Teruntum menjana pendapatan kepada pengusaha.	Peningkatan di dalam jumlah pelancong dan pengunjung dalam setahun.	4,025,000	2,545	1) Sumber <i>Tourism Pahang</i> - statistik pelawat ke <i>Kuantan 2013</i> ialah 2.3juta. 2011-2013 meningkat 50% setiap tahun. Base case scenario: Disasarkan tambahan sebanyak 25% (on top of normal annual 50%) hasil daripada pelaburan awam untuk projek ini. 2) Laporan Tahunan Tourism Malaysia 2013. Purata perbelanjaan per kapita pelancong RM2,545 dalam setahun.	20	204,872,500,000

Data oleh Tourism Pahang
 2010 = 42,248 org (A – 5.3%)
 758,959 org (T) @ 801,207 org
 2014 = 1,276,903 org (A & T)

Output Projek	Impak	Kuantiti	Nilai (RM)	Penerangan (Nilai/Sumber)	Jangka Masa Impak (tahun)	Jumlah Impak (RM)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(3*4*6)
1.1.2	Peningkatan taraf hidup penduduk setempat melalui peluang pekerjaan yang diberikan	4,500	27,240	(1) Laporan Makmal C&C oleh PEMANDU, 22,493 peluang pekerjaan diwujudkan by 2020. Purata 4,500 setahun. Pengurusan 10%, Pertengahan 60%. Bawahan 30%. (2) Pengiraan anggaran pendapatan melalui penggajian, Pengurusan RM5,000/bulan, Pertengahan RM2500/bulan, Bawahan gaji minimum RM900/bulan.	20	2,451,600,000

Butiran	Jumlah (RM)
NILAI IMPAK KESELURUHAN	207,324,100,000
KOS DE KESELURUHAN	64,000,000
KOS OE KESELURUHAN	-
TOTAL KOS	64,000,000
CREATIVITY INDEX	3,239.44

- Kos RM 1 = Impak RM3,239.44
- Setiap RM1 yang dibelanjakan bagi projek ini dijangkakan memberi pulangan impak sebanyak rm 3,239.44

Pembetulan : Waterfront Fasa III

Output Projek	Impak	Qty	Nilai (RM)	Penerangan (Nilai/Sumber)	Jangka Masa Impak (tahun)	Jumlah Impak (RM)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(3*4*6)
1.1.1 Kedatangan pelancong meningkat— Operasi Menara Teruntum menjana pendapatan kepada pengusaha.	Pendapatan: Peningkatan di dalam jumlah pelancong dan pengunjung dalam setahun.	5,400	2,545	1) Sumber <i>Tourism Pahang</i> - statistik pelawat luar negara ke Kuantan 2010 = 42,248 org (2,239 org) & 2014 = 1.276 juta org (67,000 org) dengan 5.3% adalah pelancong asing. Kenaikan tahunan bagi 5 tahun = 14% @ 5,400 orang pelancong asing (Sumber: Tourism Pahang Tahun 2015). 2) Laporan Tahunan Tourism Malaysia 2013: Purata perbelanjaan per kapita pelancong RM2,545 dalam setahun.	20	274,860,000
	Data oleh Tourism Pahang 2010 = 42,248 org (A – 5.3%) 758,959 org (T) @ 801,207 org 2014 = 1,276,903 org (A & T)				Tidak boleh guna angka ini kerana disumbangkan oleh projek sedia ada. Gunakan data trend @ % kenaikan tahunan	

Pembetulan**NAMA PROJEK : WATERFRONT FASA III****KEMENTERIAN : XYZ**

Output Projek	Impak	Qty	Nilai (RM)	Penerangan (Nilai/Sumber)	Jangka Masa Impak (tahun)	Jumlah Impak (RM)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(3*4*6)
1.1.1 Kedatangan pelancong meningkat – Operasi Menara Teruntum menjana pendapatan kepada pengusaha.	<u>Pendapatan:</u> Peningkatan di dalam jumlah pelancong dan pengunjung dalam setahun.	5,400	2,545	1) Sumber <i>Tourism Pahang</i> - statistik pelawat luar negara ke Kuantan 2010 = 42,248 org (2,239 org) & 2014 = 1.276 juta org (67,000 org) dengan 5.3% adalah pelancong asing. Kenaikan tahunan bagi 5 tahun = 14% @ 5,400 orang pelancong asing (Sumber: <i>Tourism Pahang Tahun 2015</i>). 2) Laporan Tahunan <i>Tourism Malaysia 2013</i> : Purata perbelanjaan per kapita pelancong RM2,545 dalam setahun.	20	274,860,000

Data oleh *Tourism Pahang*
 2010 = 42,248 org (A – 5.3%)
 758,959 org (T) @ 801,207 org
 2014 = 1,276,903 org (A & T)

Tidak boleh guna
 angka ini kerana
 disumbangkan oleh
 projek sedia ada.
 Gunakan data trend
 @ % kenaikan
 tahunan

Pembetulan:

Output Projek	Impak	Qty	Nilai (RM)	Penerangan (Nilai/Sumber)	Jangka Masa Impak (tahun)	Jumlah Impak (RM)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(3*4*6)
1.1.2 Kompleks waterfront	<u>Pendapatan</u> Mewujudkan peluang pekerjaan kepada penduduk setempat	500	27,240	(1) Laporan Makmal C&C oleh PEMANDU, 22,493 peluang pekerjaan diwujudkan by 2020. Purata 4,500 setahun. Pengurusan 10%, Pertengahan 60%. Bawahan 30%. (2) Pengiraan anggaran pendapatan melalui penggajian, Pengurusan RM5,000/bulan, Pertengahan RM2500/bulan, Bawahan gaji minimum RM900/bulan.	1	13,620,000

Pembetulan: Ambil kira kos OE

Butiran	Jumlah (RM)
NILAI IMPAK KESELURUHAN	288,480,000
KOS DE KESELURUHAN	64,000,000
KOS OE KESELURUHAN	5,000,000
TOTAL KOS	69,000,000
CREATIVITY INDEX	4.18

- Kos RM 1 = Impak RM4.18
- Setiap rm1 yang dibelanjakan bagi projek ini dijangkakan memberi pulangan impak sebanyak RM4.18

Butiran	Jumlah (RM)
NILAI IMPAK KESELURUHAN	207,324,100,000
KOS DE KESELURUHAN	64,000,000
KOS OE KESELURUHAN	-
TOTAL KOS	64,000,000
CREATIVITY INDEX	3,239.44

BAGAIMANA MENINGKATKAN NILAI CI?

1

impak projek

- Kenalpasti projek yang memberi impak tinggi kepada rakyat
- Menggunakan semua parameter (impak sosial dan impak ekonomi) yang bersesuaian.

BAGAIMANA MENINGKATKAN NILAI CI?

2

Kos (DE atau OE)

- Penggunaan Pre Approved Plan JKR – dapat kurangkan kos perunding bagi projek DE
- Pelaksanaan projek melalui pendekatan NBOS
- Kementerian/agensi memastikan kos yang terlibat adalah ekonomik (*value for money*)

Terima Kasih

